

CAP

VERMELL

Nº 72

Capdepera-Cala Rajada

Desembre 1986

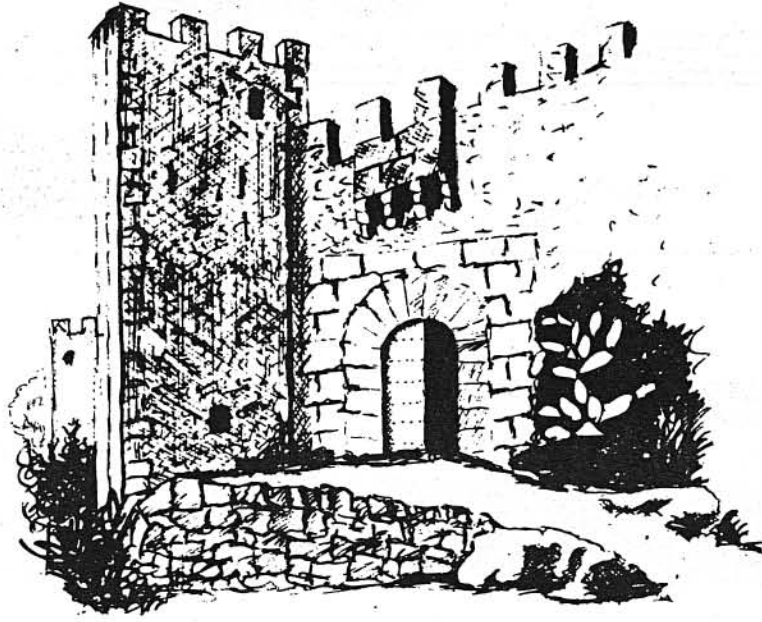

Les nostres possessions

Son Jaumell

portalet

ARA VE NADAL...

Quan arriba Nadal ens solen envair sentiments enfrontats i contradictoris difícils d'explicar. Són aquestes, unes dates molt especials que, si més no, ens fan canviar per uns dies el ritme habitual al que solem marxar per aquesta vida.

Nadal, Nadal... Per una part, sentim més a flor de pell que mai uns sentiments que, per distintes circumstàncies, venim ofegant la resta de l'any: solidaritat, tolerància, receptivitat, esperit de concòrdia, fraternitat... Tot convida a ser millors, encara que sigui de manera provisional. ¿No teniu ganes d'estreñer la mà amiga, de perdonar ofenses, d'oferir ajuda a qui la necessiti, d'encarar la vida amb noves energies? La família, els companys, els coneguts, tots ens pareixen persones distintes, més pròximes, més "nostres" que mai. Per uns dies ens sentim germans de tot el món i voldríem abraçar, si fos possible, tota la humanitat. És el miracle previst i anunciat, és el fenomen puntual que compareix a la cita, és Nadal, l'esperit de Nadal.

Però, ja deïem, aquestes són dates contradictòries, i al costat dels sentiments més nobles, no podem deixar d'experimentar sensacions de caire força negatiu. No podem menys que sentir-nos manejats, utilitzats, estirats pel remolí del consumisme al que se'ns incita des de tots els indrets. No podem menys que pensar que Nadal és emprat pel mercantilisme més salvatge i agressiu. No podem menys que creure que tot això no deixa d'esser un muntatge escenogràfic en benefici d'uns pocs. No podem menys que deduir que aquest clima de bona voluntat que s'intenta crear és el més adient per aquells que darrera Nadal no hi veuen més que un negoci. No podem menys que concloure que, passats aquests dies, no seran massa els que en sortiran amb una actitud vital renovada, més oberta, portadora i creadora de pau.

Des de la contradicció d'uns dies tan especials volem formular un prec, desitjable per utòpic: Que l'esperit de Nadal ens faci millors i ens acompanyi al llarg dels pròxims dotze mesos.

Passau bones festes.

HEM FET AQUEST NÚMERO:

Joan Nebot
 Mari-Germa Melis
 Joana Colom
 Maria Vives
 Pep Terrassa
 Lluçia Sirer
 Mª Antònia Nadal
 Jaume Fuster
 Coloma Mayol
 Manuel López
 Bàrbara Flaquer
 Ani Muñoz

BOLLETÍ DE L'OBRA CULTURAL BALEAR.

Capdepera-Cala Rajada

DESEMBRE 1986

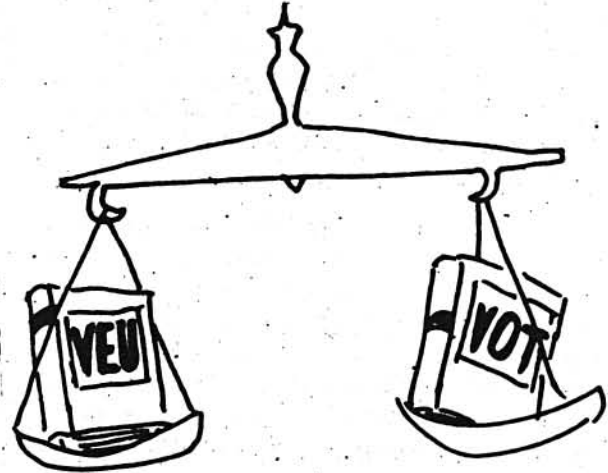
Carrer d'es Port, 43
 Capdepera

Depòsit Legal: P.M. 497/80

Imprimeix:
 APÓSTOL Y CIVILIZADOR, Petra.

Els articles publicats en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

VEU I VOT

Seguim, naturalment, amb l'assumpte que muguèrem el mes passat. El que hara duim entre mans és l'urbanisme local. I per si no les recordeu, repetim les preguntes.

- ¿TROBES QUE EL NOSTRE MUNICIPI ESTÀ SUFICIENTMENT URBANITZAT O CREUS QUE S'HA DE SEGUIR EDIFICANT DE MANERA INDISCRIMINADA?

- ¿ALGUNA ZONA S'HAURIA DE PRESERVAR TOTALMENT?

¿QUINA?

ROSA SÁNCHEZ, mestressa de casa

1.- Sí, creo que está suficientemente urbanizado y pienso que se puede seguir edificando siempre que respeten un poco las zonas verdes.

2.- Sí.

3.- Cala Agulla y algunas zonas de pinares. En lugar de tantos edificios deberían hacer un parque para que los crios puedan jugar sin peligro de que les pillen los coches.

ANTÒNIA VIVES ALEMANY, mestressa de casa

1.- Està massa urbanitzat.

2.- Sí, crec que a tota la zona de la costa s'hauria de deixar de construir ja.

3.- Totalment s'hauria de preservar l'Agulla i Es Carregador...

ELECCIONS Les eleccions sindicals també arribaren a l'Ajuntament, en un clima poc favorable, quan no clarament obstructionista, per part d'algunes persones amb responsabilitats. Una sola candidatura encapçalada per Pere Cortada Obrador i presentada per U.G.T., fou, lògicament, la guanyadora. Els altres elegits són Cesáreo Cano, Benito Hernández, Manuel Martínez i Josep Moll. Votaren un total de vint dels treballadors de la plantilla.

CANDIDATS I ja que d'eleccions parlem, vegem els noms que sonen com a possibles caps de llista de les properes eleccions municipals, d'alguns dels partits amb més implantació. Salvador Moll (CDS), Toni Muntaner (PSOE), Pep Albertí (AP) i Tomeu Garau (Esquerra Unida). Si aquests noms se confirmen, juntament amb els candidats de les altres formacions i de les que res en sabem per ara, podrien donar molt de joc de cara a la campanya electoral. No ho trobau?

CURSET Els dies 22, 23, 24, 27 i 28 del present mes de desembre haurà tengut lloc en els locals del Club S'Auba un curset de monitors de basquet, ben necessari per a la definitiva implantació d'aquest esport en el poble. Resulta esperançador saber que hi havia una quinzena d'inscrits.

MÉS MONITORS En aquest cas es tracta de monitors de campaments, colònies i clubs d'esplai. També la participació és nombrosa, tenguent en compte que abarca la comarca de llevant i que es duu a terme, alternativament, a Sant Llorenç i a Cala Rajada. En són els coordinadors Maribel Sancho i Pere Cortada i es perllongarà des del mes de novembre fins al proper mes de maig.

GRUP Coincidint gairebé amb la sortida d'aquest número, han aparegut per distints llocs públics del poble, uns cartells del que diu ser grup cultural "Garballó", i que, pel que pareix, estaria vinculat a Ràdio Experimental. La premura de temps no ens ha permès conèixer més a fons quins són els propòsits que animen aquest nou grup ni quina és la seva filosofia, cosa que esperam poder fer el mes que ve. En tot cas, tractant-se d'un grup cultural, benvingut sia.

ACAMPADA A Sòller anaren a acampar els del grup excursionista local, els dies 6, 7 i 8. Recorregueren el Barranc, pujaren als Cornadors, visitaren Fornalutx i Biniaraix, baixaren al Port, i no feren res més perquè no tengueren més temps, que si no...

HIVERN L'hivern sol resultar una estació dura des de molts de punts de vista. Econòmicament sol esser mal de passar i els amics de lo d'altri és quan desenvolupen una major activitat. Els dies 24 i 27 de novembre reberen sengles visites el Cine Juva i el Bar Principal. Els visitants hi anaren per a dur-se'n el que poguessin i, com a mínim, feren destrossa.

CONCERT Ja està resultant quelcom tradicional el concert de Santa Cecília. El dia 22 foren els alumnes de solfeig i la coral infantil, mentre que el dia 23 foren la Coral "S'Alzinar" i la Banda de Música, els qui oferiren distintes audicions, essent la més destacable la de la Banda, amb la sorpresa adicional de distints grups d'instrumentistes, joves tots ells, i que delectaren els assistents. Llamentablement, i així s'ha de de dir, llevat d'amics i parents, pocs foren els que assistiren als dists concerts, cosa que en res desmereix l'esforç dels músics del poble, cada vegada a un nivell més acceptable.

VIAIAGE Insistint en assumptes musicals, s'ha de dir que enguany sí la nostra Banda viatjarà al País Valencià per Sant Josep, convidada per la falla de la Plaza del Àrbol. Els músics es mostren ben il.lusionats, per bé que són conscients que anar a tocar a València és fer-ho a camp contrari, donada la qualitat reconeguda dels músics d'aquelles terres.

Seguint amb la Banda, aquesta haurà assistit, el dia 14 d'aquest mes, a la tradicional trobada que organitza el Consell Insular de Mallorca, i que enguany tenia per marc el poblè de Felanitx.

CONCURSOS Amb motiu de la festa de l'Esperança, l'Ajuntament ha convocat el II Concurs de Pintura Vila de Capdepera. La dotació econòmica ha augmentat, però no tant com seria necessari si de veres es vol que aquest sigui un certamen amb prestigi. Dels guanyadors dels distints apartats vos n'informarem en el pròxim número.

Com cada any, també el PSOE ha organitzat el seu concurs de dibuix, amb caràcter escolar.

EXPOSICIO En Joan Rai i en Tomeu Puig ens anuncien una pròxima exposició, de dibuix i pintura el primer, i de ferro forjat el segon. Serà, si no hi ha res de nou, del 10 al 18 de gener al Saló Municipal. Per cert que en Tomeu va oferir una mostra del seu art en la recet fira "Artbalear" en el Born de Ciutat.

SIS Com qui no ser-ne i hem arribat al sisè aniversari de "Cap Vermell". Des de la satisfacció que ens produeix anar complint anys, però també des de la normalitat de continuar endavant amb una tasca que creim definitivament arrelada a l'esdevenir del nostre poble, no podem menys que agrair als nostres lectors l'empenta que ens suposa la seva fidelitat. Gràcies a tots.

DURANT EL MES DE NOVEMBRE...

Han nascut:

Catalina Grande Físico,
d'Antonio i Matilde.
Sonia Corraliza Nieto,
de Dionisio i Mª Ramona.
Antònia Vives Femenias,
de Francesc i Bàrbara.
Francisco J. Soto Hermosa
de Francisco i Isabel.
Raquel Heredia Heredia,
de Juan José i Carmen.
Susana Cobos Sastre,
de José i Mª Antònia.
Natalia Torrecilla Tous,
de José i Marie France.
Sandra Galindo Fernández,
de Jaime i Amalia Juana.

S'han casat:

Pere Forteza Melis
amb Antònia Juan Rotger.
Pere Tous Alzina
amb Mª Isabel Llinàs Garau.
Carlos Sancho Rivero
amb Mª Cortés Romero Sánchez.

Han mort:

Nicolau Moll Vives
Bartolomé Cruz Panadero
Pere Sancho Riera

L L O C S D E V E N D A :

- Els dos estancs de Capdepera.
- Llibreria L'Orient.
- Llibreria Cala Rajada.
- Llibreria L'Alborada.
- Llibreria Es Mollet.

Amigos de "Cap Vermell":

Primerament, queremos agradecer la publicación de la nota de protesta que os mandamos y que habéis publicado completa. Con faltas de ortografía incluidas. Pero si miráis la portada de vuestra revista nº 71, la "R" de S'Heretat debe ir en minúscula y no en mayúscula, pero en fin, vosotros sois los "intelectuales" de este pueblo y no caben críticas a vuestra caligrafía.

Nosotros sentimos mucho cometer faltas de ortografía. Como también nos duele mucho más no saber escribir en nuestra lengua vernácula porque en los tiempos en que estudiábamos no se daba el catalán en las escuelas, y más tarde, debido a que todos trabajamos, no hemos tenido tiempo de hacer cursillos. Lo sentimos y nos duele.

Nos decís "i lo que férem va ser publicar un resumen que en res trastocava el seu sentit", pero nosotros no os pedimos ningún resumen. Y, justamente, solo resumísteis el punto en discusión, porque lo demás lo publicásteis entero.

¿Y qué derecho tenéis en afirmar "que en res trastocava el seu sentit" "no pot ser mai"? El sentido del escrito es de quien lo escribe y no de quien lo publica. Creemos que estas afirmaciones os descalifican.

Luego nos ironizáis "però bé que sou bons per fer-nos arribar allò que voleu que publiquem". Ahora resulta que si no mandamos nada es porque no colaboramos, y si enviamos un comunicado "però que sou bons". Esto parece una invitación a que no mandemos nada porque os molesta.

Luego seguís "aquesta sulfurada nota que ens heu enviat" "això són al.lotades". Creemos que el derecho de pedir una rectificación o una réplica es un derecho fundamental de la democracia y que en esta pequeña nota hay una crítica a vuestra imparcialidad informativa. Pensamos que

no es de niños poder hacer crítica. Si cada vez que vosotros publicáis una crítica tuviéramos que decir "això són al.lotades", no sería serio por nuestra parte. Porque la crítica es buena y vosotros sabéis hacer buenas críticas (que nos parece muy bien), pero no os gusta recibir ninguna (que nos parece muy mal).

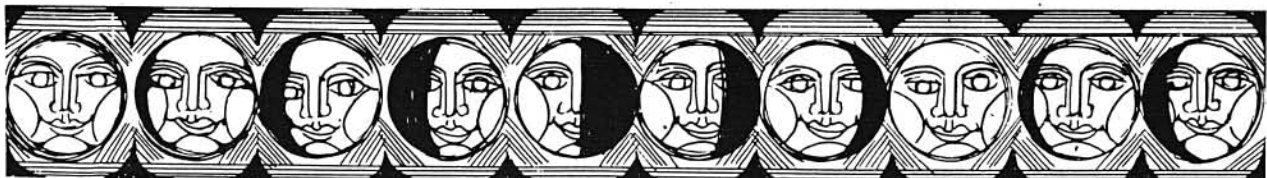
Esta pequeña discusión entre "Cap Vermell" y PSOE local es una discusión que habéis empezado vosotros, motivada por el descuido, toda vez que nosotros simplemente os mandamos un comunicado sin ánimo de entrar en ningún tipo de discusión. Hubo militantes de esta agrupación local del PSOE que nos aconsejaron no seguir esta polémica públicamente con vosotros porque, decían, "son intocables", "son los intelectuales y sabelotodos del pueblo" y "nos pueden perjudicar". Así que a nosotros solo nos queda pedir os humildemente que perdonéis nuestra osadía al emplear el más elemental derecho de réplica.

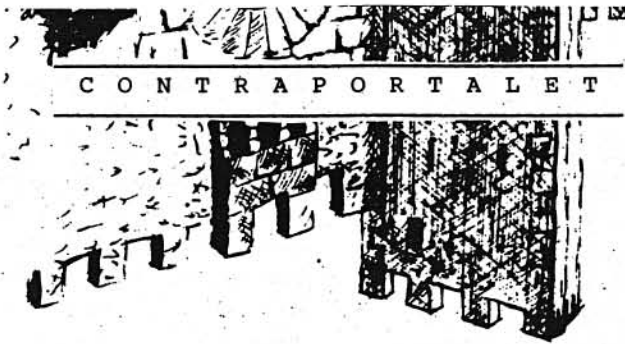
Con este escrito damos por finalizada esta pequeña desavenencia o quizá malentendido, pidiendo disculpas por las posibles faltas ortográficas que pueda haber. Por parte de esta agrupación local del PSOE pensamos seguir las buenas y amistosas relaciones que existen con vosotros a la vez que os animamos en vuestra labor informativa y cultural que desarrolláis. No hem de mesclar ous amb caragols.

Saludos cordiales.

AGRUPACION SOCIALISTA DE CAPDEPERA, PSOE.

N. de la R.- Si vosaltres ho donau per acabat, nosaltres també. Consti que no es tracta d'allò de que qui calla hi consent, però tampoc a nosaltres ens anima el més mínim ànim de polèmica. No, nosaltres no som els intellectuals intocables del poble, i vosaltres ho sabeu. Aquí tots ens coneixem i algunes explicacions sobren. Insistim, si per vosaltres està bé així, per nosaltres també. Ja sabeu on ens teniu. A manar.

CONTRAPORTALET EN EL VII ANIVERSARI

Sortint al pas dels insistents rumors que corren pel poble sobre els afers ocorreguts a CAP VERMELL i que posen en perill la continuïtat de la Revista, crec del tot necessari donar una explicació a l'opinió pública dels problemes que ens corferen i del metge que els curarà.

Per sí o per no hi hagué forta controvèrsia el mes passat, que ens va dur a tots a perdre el bel. Dos grups, incompatibles, s'enfrontaren de valent, sense que les tesis, antítesis i síntesis d'uns conformassin als altres. Tot seguit, uns quants es desmembraren, per bé que voluntàriament, de la Revista, per tal de constituir una Plataforma Unitària a on tos hi tenguessin cabuda. Mentrestant, ja es discutia sobre l'apropiació de la capçalera. Per acabar d'embolicar-ho, altres qüestions polèmiques sortiren a llum i dues persones feren una acalorada defensa dels drets dels enquadernadors, obligant-se a no permetre jamai canvis de format. Per fas o per nefàs, als de la PU no els va fer cap gràcia que es formàs una Lliga de Defensa de l'Enquadernador i amenaçaren amb cridar la Guàrdia Civil.

Evidentment, els ànims s'havien anat encrespant i per majoria, que per primera i darrera vegada s'aconseguí aquell vespre, es decidí una pausa que tothom aprofità per anar als serveis (que ja sabeu a l'abast dels qui els necessiti).

A la continuació de la sessió, per carambola, es descobrí que dues persones, en principi enfrontades, aprofitant la topada als serveis i la intimitat dels mateixos, havien concertat una estratègia comú de direcció compartida (ECDC) per la qual cosa tornà el cel i sortí sofre de l'infern. Ambdós feren llengotes als de la Plataforma Unitària i aquests tornaren amenaçar amb cridar la Guàrdia Civil.

A altes hores de la matinada no s'havia arribat a cap acord, tots volien la capçalera de la Revista, cosa que donà a les discussions un caire jurídic en el que hi quedà embolicada l'Obra Cultural Balear. Encara no s'ha arribat a cap entesa i es desconeix el futur de la Revista.

Jo, que vos ho cont, no era a la reunió, però he mantengut converses amb uns, i altres altres m'han fent comentaris, i del que m'han dit uns i altres he descrit la situació de la manera més objectiva possible, sense deixar-me dur per la passió ni deixar-me influenciar per cap de les faccions en reng. Ho crec una obligació.

Tot va de lo millor a CAP VERMELL. És una bassa d'oli CAP VERMELL. Hi ha bonança a CAP VERMELL. Van tots a una veu a CAP VERMELL. Fan un cos els de CAP VERMELL.

ES PORTALÀ (tendència indefinida)

NOVENA BAULA

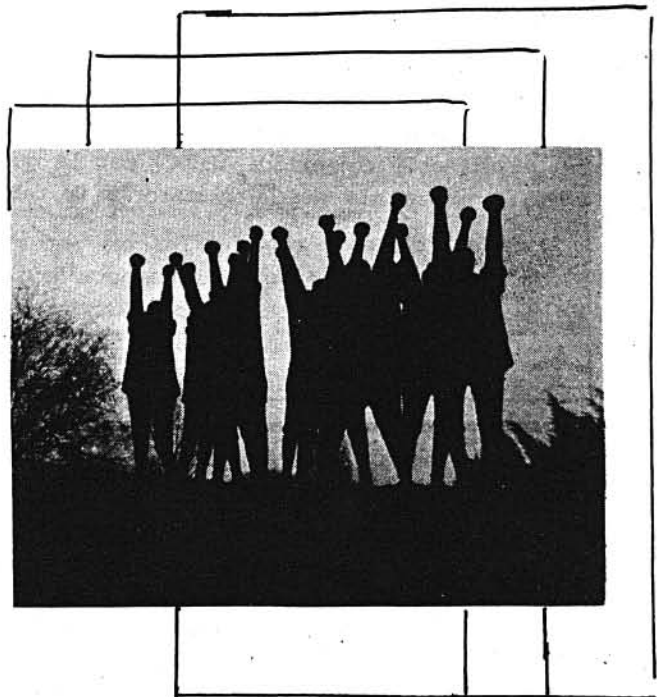
La gent ho comentava, Toni, que vengueres de Cuba un poc tocat de mal de dones, i que per això caminaves tan a la fotrenca. I que per allà, per Cuba, feres doblers, però que una mulata de cuixes gruixades te'ls pispà gairebé tots i que, damunt t'encomanà, una sífilis galopant que t'omplí de lesions estructurals. I a més agafares la febre del tròpic. I decidires tornar al poble. Dels quatre duros que dugueres et comprares el molí i des d'aleshores et guanyes les sopes fent de moliner, i deixares l'afecció per les dones. Però... Ho contarem, tanmateix, més prest o més tard hem de contar la teva metamorfosi. Sí, ja sé que tu preferiries el silenci, però compren, Toni, que aquest embaulat quedaria incomplet.

Tot començà aquell Divendres Sant, recordes? Després de la processó, per cobrar una molta, visistares l'amo en Toni Creu-Alta i ell et va fer la proposta de reclutar jovent per a traginar saques de contraban. Et donaria un tant per cada saca que es portàs al seu destí. I acceptares. No te'n penediràs, va dir-te, son uns doblers fàcils de guanyar i tu tens tracte amb molta gent. I posares fil a l'agulla, citares una colla de joves un vespre al molí. Comparegueren tots. Els proposares la feina i acceptaren. Per a celebrar-ho tragueres el barral de vi i la coca amb sobrasada que t'havia fet la dona d'en Colau. Menjàreu i beguéreu sense minva. Ho feres amb segona, Toni, d'encalentir-los amb vi? Ja la duies pensada, la putada? La bassa era ben plena i calia obrir el parany perquè l'aigua fes girar la roda del molí. S'havia d'aprofitar l'aigua abans que es perdés cap el torrent. Però tu, clar, seguies la festa i feres a posta d'oblidar-te de la feina. El vi fa perdre el cap, ja se sap. Però tu cadellaves amb molta sobrietat, encara que fingint embriaguesa i acalorant el jovent amb acudits obscens. I rialles, moltes rialles. Toquets a l'esquena, paraules calentes a cau d'orella, refrecs involuntaris, cobejances innocents, ingenuïtats fingides. Coses de jovent! Però tu a lo teu, eh Toni? I proposares una masturbació col·lectiva. Ah!, i això sí, tots en pèl i amb poca llum, només una espelma. I tots s'hi avengueren.

Així començaren els teus famosos sopars. Tu no eres mol religiós, però per Pasqua, tal i com t'ensenyà ta mare, que el cel sia, no deixares de confessar-te i combregar. Te posares la

mudada bona, aquella tan estreta que portares de Cuba, t'inventares quatre mentidotes i cap el confés. Això no és la veritat, Toniet, te solia dir el rector. Sí que ho és, senyor rector. No. Mira que jo ho sé. La gent diu i comenta... La gent, senyor... d'una palla fa un paller. Te dic que ho sé, Toni. Convides jovent a sopar, beveu molt de vi, perdeu la vergonya i, calents, vos donau a pràctiques deshonestes. L'han ben enganyat, rector. No neg que a vegades facem bromes un poc atrevides, però res, senyor rector, coses nostres, de jovent, que no fan mal a ningú. Són pecadots, Toni, i sempre fan mal, els pecats. Vos deixau temptar pel dimoni i cremareu a l'infern. Sobretot tu, que ja no ets cap nin. I quin mal feim? Cap ni un. Sopam, ens posam alegres, ens divertim i reim, reim molt. El jovent necessita esbargir-se qualche vegada, rector, per oblidar tants de preceptes que ho prohibeixen tot. Si no fos així acabarien tirant bombes pels carrers. El rector no en treia trellat de tu i acabava per absoldre't amb quatre parenostres i dues avemaries.

I després, posant-hi molta imaginació, ho contaves als convidats del proper sopar. Ell, deies, el que voldria és que el convidàssim alguna nit, la bubota. El convidam? No, ens aigualiria la festa amb la seva fal·lera de pecats i cremacions.

Aquell sopar, emperò, si vols dir-ho, fou especial. Sí, ja sé que sempre hi havia novetats, innovacions sorprenents, que fins i tot els habituals a les festes es corprenien de les ocurrencies teves per donar embruix a la festa. Cada dia cadellaves un joc nou a fi de graponejar-los a tots. Però aquella nit fou sonada. Ho recordes eh? Era la primera vegada que vengué al sopar en Joan, el fill del mestre d'aixa, aquell que després seria el gendre de l'amo en Toni Creu-Alta. I t'antullares obstinadament amb ell.

La taula, una post llarga sobre dos cavallets, estava parada. Sobre cada plat hi havia una corona feta de llozer i la del cap de taula era feta de flors del camp, roselles romaní i flors blanques i liles d'estepa. Destapàreu el barral de suc mesclat i començàreu a beure en honor a la primavera, dígueres, que ompl de saba nova tots el cossos, preperant-los per una florida abundosa de goigs i plaers.

- Com que el temps ha encalentit soparem en pèl.

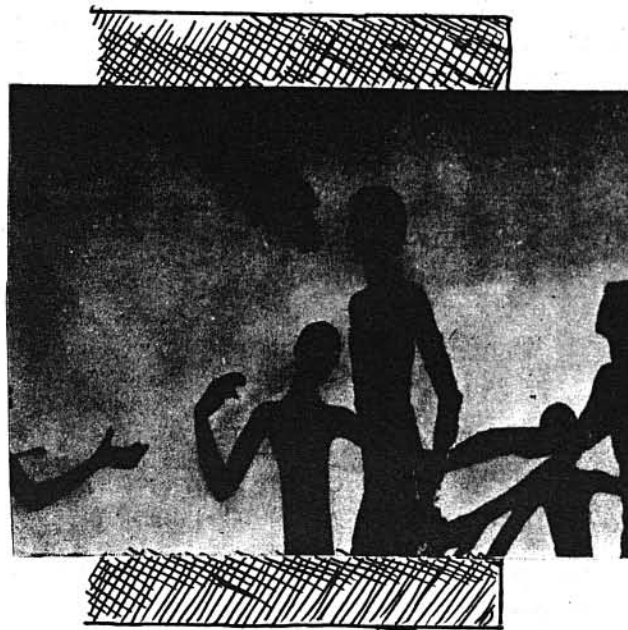
Tots ja s'ho esperaven. L'expressió de sorpresa fou molta sofisticada.

- Au, venga, fora roba.

Hi hagué rialles a rompre. Rialles de fals pudor, rialles d'empeguement, rialles de satisfacció, rialles de desvergonyiment, rialles de protesta. Però tots es despullaren.

- I ara, per saber qui ha de presidir la taula, farem un concurs per triar el qui té millors condicions. Posau-vos en fila, aquí. No, així no. Tots girats cap a mi. Ara jo, amb aquesta balanceta us pesaré els ous. I el que els tenguí més feixucs serà el rei de la primavera.

I tu, amb una naturalitat malaltissa, volguent disfressar la lascívia que et vessava per tots els porus, colpit per la luxúria, entre xiscles, rialles, escarrufaments, pessigolles i ereccions, manyuclant, feres la pesada. Per fi, ja tots pesats i repesats, i encara que no fos ver, perquè tu saps ben cert que feres trampa, adjudicares l'honor a en Joan. Ell fou el primer sorprès. I en Gori, que els tenia com a llimones, protestà. Tu, que estaves emmurriat amb en Gori perquè un dia no

volgué doblegar-se al teu antull, li contestares que els tenia grossos, però lleugers i brescosos com a dos ous de suro.

- Ala, a seure tots i tu aquí, Joan, al cap de taula. I te coron com a rei de la collonera.

I li entaferares la corona de flors camparoles. La bacanal fou tumultuosa. Tota la nit no tengueres ulls més que per en Joan. Desenfrenadament sensual, t'extasiaves contemplant-lo com a la reencarnació del déu Bacus. Aquella nit romanqué al teu costat. Les teves relacions amb ell duraren uns mesos. Després... Fou a un altra sopar. En Joan va beure més del compte, molt més del compte. Tu, amb desig gairebé maternal de protecció, l'abraçares per la cintura davant tots, ell se senté incòmode i empegueit, i li brollà, amb sinceritat, cruel, tot el rebuig que estant sobri no tenia coratge de confessar.

- Deixa'm, porc. N'estic fart, me sents?, fart de les teves baves, de les teves fal.leres concupiscents, de les teves farines molles...

Tu quedares estordit, sense esma. Per primera vegada te sentires empegueit de tu mateix. En Gori féu un somriure de satisfacció. Els altres baixaren el cap.

Des d'aquell vespre, els sopars al molí foren purament comercials.

ES XORIC DE SON XONA

MIQUEL, COM VA LA CAÇA ENGUANY?

- No gaire bé.

HA INFLUÏT LO DE CHERNOBYL?

- Sí, consider que sí. La Conselleria d'Agricultura i Pesca, que és l'organisme oficial del qual depèn la Societat de Caçadors, va treure una orde de que no se matàs cap au. migratòria; el caçador de Capdepera està ben mentalitzat de que no s'han de matar. En general no se'n maten.

QUINA CAÇA HI HA A CAPDEPERA, A MÉS DE LES AUS MIGRATÒRIES?

- Ara hi ha el conill i la perdiu. La Societat, ara fa unes tres setmanes, va fer un esforç econòmic per comprar cent perdus i les ha amollades dins el terme. Els conills i aquestes perdus són animals que se poden anar caçant fins que arribi la veda.

HI HA CAÇADORS; QUE SE CONSIDERIN MÉS PROFESSIONALS I MERCADEGIN ELS CONILLS O LES AUS QUE HAN CAÇAT?

- No, aquí no se mercadeja amb la caça.

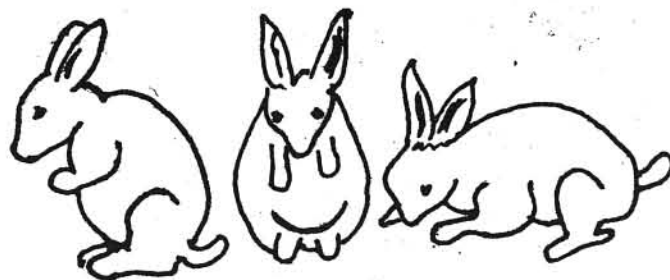
QUINES SÓN ELS TERRENY DEL MUNICIPI ON PODEU ANAR A CAÇAR?

- Tenim tota Sa Costa i aquells terrenys que no estan acotats per particulars.

QUINS SÓN ELS ACOTATS ON NO PODEU CAÇAR?

- Hi ha Sa Torre, S'Heretat, Sa Mesquida de Dalt, Sa Mesquida de Baix, Son Jaumell i Sos Satres. Tot el terreny que queda és del que disposen els membres de la Societat de Caçadors.

Contaminats o no, amb el fred vénen els tord... i altres aus. Estam, per tant, en temps de caça. No és aquesta la secció per a dilucidar el té de negatiu o de positiu una activitat purament depredadora com la de caçar, i sí la de conèixer un poc millor un aspecte més de la realitat del nostre poble. Gairebé dos-cents socis constitueixen un col·lectiu que mereix ésser dut a les nostres pàgines. I ho feim mitjançant l'entrevista a Miquel Lliteras Caldentey "Sua", President de la Societat de Caçadors des de fa uns tres anys. Abans havia estat vice-president altres tres anys. Podem considerar-lo, per tant, un bon coneixedor del tema que ens ocupa.

COM ESTÀ ORGANITZADA LA SOCIETAT DE CAÇADORS?

- La Societat té una junta directiva formada per tretze membres. El nombre de socis és de cent-noranta-dos. Som bastants. Els socis han de complir les normes per les quals es regeix la societat; si no ho fan així saben que poden ésser expulsats automàticament i, per tant, no podrien caçar dins els terrenys que té la Societat. Tots tenim ben clar que si podem caçar és gràcies a la Càmera Agrària i als pagesos. Cada any la Societat paga a la Conselleria d'Agricultura i Pesca, que és la que ens dona permís per caçar, una quota de 67.000 pts. i també ens tocaria pagar unes 82.000 pts. a l'Ajuntament, ara bé, aquest ens fa la gràcia de no cobrar-les per unes consideracions que ens té. Tots els membres paguen una quota que se dedica a mantenir una guarda, repoblar la caça, etc.

FEIS ACTIVITATS CULTURALS OBERTES A TOTHOM?

- Cada any feim la tirada de coloms de Sant Bartomeu amb la col·laboració de l'Ajuntament, que ens dona uns doblers per comprar els trofeus i que són el cartux d'or i el de plata. Per cert, són ben apreciats aquests trofeus.

SEMBLA QUE ELS CAÇADORS MALLORQUINS I PENINSULARS US AVENIU MOLT BÉ. ÉS CERT AIXÒ?

- Me pareix que sí.

DE SEMPRE, CAPDEPERA HA TENGUT FAMA D'ÉSSER UN BON LLOC PER CAÇAR. CREA AQUESTA FAMA QUALQUE PROBLEMA D'INIRUSISME?

- Abans de formar la Societat sí que hi havia problemes d'aquest tipus, però des de que tenim un guarda això no passa.

ÉS LA CAÇA UN ESPORT INDIVIDUAL O DE GRUP?

- És un esport individual però se basa damunt la companyonia. Normalment, sempre se caça en parella o en grups de tres. Va molt millor si són dos que un tot sol, sobretot a la caça del conill.

ORGANITZAU, QUALQUE VEGADA, CAÇERES AJUNTANT ELS CANS I REPARTINT-VOS LES FEINES?

- Això sí, se fa entre dos o tres companys.

ÉS UN ESPORT CAR?

- Consider que no és car. La quota és de 4.000 pts. cada any, més les despeses per papers com són la llicència de caça, l'assegurança, la llicència d'esport... Per anar a caçar ha d'anar ben reglamentat.

QUÈ ÉS LO QUE MÉS TENIM, CAÇADORS O ESCOPETERS?

- N'hi ha molts d'escopeters.

HEU TENGUT PROBLEMES AMB ELS PAGESOS?

- El caçador, inevitablement, ha d'atravesar les finques dels pagesos, i qualque vegada sí que hi ha hagut algun petit problema. Tota persona que sap anar a caçar honestament, no té cap problema amb els pagesos. Procuram estar amb bona harmonia amb els pagesos. Cada any feim la tirada del pagès o de la Càmera Agrària, on tots els beneficis que treu la Societat amb aquesta tirada passen a la dita Càmera. Fins i tot donam una petita ajuda en doblers per ajudar a pagar el guarda rural que tenen els pagesos.

ESTÀ MOLT AFECTADA LA NOSTRA CAÇA PER MALALTIES COM LA MIXOMATOSIS?

- Aquí sí que hi ha molts de problemes. Pareix inevitable, perquè des de fa uns anys tots els conills que amollam per repoblar la caça estan tots vacunats i precisament ha coincidit amb els anys que més mal ha pegat. No s'ha trobat una vacuna adequada.

ESPEREM QUE UN ALIRE ANY ELS CONTAMINANTS EXTERNIS VAGIN MÉS ALERTA. HI GUANYAREM TOTS.

IX. LA CONCA DEL TORRENT DE SON MOLL (Continuació)

Un altre element important de la conca serà la depuradora. Estarà situada entre la benzineria i l'hort de Ca'n March, a uns 200 metres de l'autovia en direcció nord. Pareix que estarà llesta i en funcionament abans del proper estiu.

Segons els tècnics, la solució als problemes de manca d'aigua passa per l'aprofitament de les aigües residuals. Alguns suggereixen que els pagesos que tenen pous importants, des del punt de vista hidrològic, deixin d'extreure-hi aigua a canvi d'esser sumministrats per liquid de les depuradores; així, els recursos hídrics del subsòl quedarien exclusivament per al consum humà.

Me pareix que, al menys fins ara, les aigües de depuradora tenen poca demanda. Una mostra, la més avinent, és la de la depuradora d'Artà on les aigües, per manca de demanda, seguiran abocant-se en el torrent.

En el camp encara segueix agreujant-se la crisi de la pagesia, el sector social que realitza una demanda d'aigua no és el pagès sinó gent del sector de serveis que vol omplir el temps lliure cuidant un hort, el jardí o per a consum domèstic a una casa de camp. L'aigua de la depuradora, encara que estigui neta de matèria orgànica, té en dissolució nitrats, fosfats i adobs orgànics que no la fan útil per al rec de verdures fresques, és a dir, per als horts. Sols serveix per al rec de ferratges.

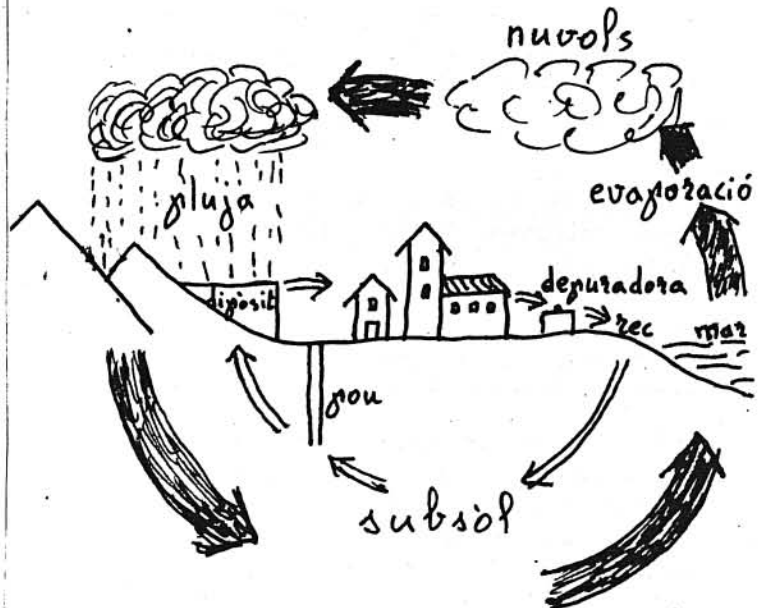
Resoldre el problema de les aigües residuals és costós i de no fàcil solució. Per això, per tot arreu els polítics locals no s'hi enfronten amb decisió. Un estudi realitzat per la Conselleria d'Economia i Hisenda a l'any 1982 posà el dit dins la llaga quan diu que "els problemes que actualment planteja la qüestió de l'aigua tenen una gravetat que no sempre és compartida pels regidors municipals, per als quals moltes vegades resulta més atractiva i espectacular una instal·lació esportiva o d'enllumenat públic que no la resolució definitiva de lo que consideren un mal menor i desagradable com són les aigües residuals". Pareix que els plantajaments no han canviat, al menys per les nostres contrades.

Desconec el projecte tècnic de la depuradora. En digueren que tendria una capacitat suficient

per a depurar les aigües residuals de Capdepera i Cala Rajada en els mesos d'hivern, no així a l'estiu, en que es veuria desbordada. Totes les aigües depurades o sense depurar s'abocaran a la mar.

La finalitat d'una depuradora va més enllà que la simple neteja de les aigües residuals. Cal insistir en que el procés de depuració ha d'esser lo suficientment intens com per assegurar la reutilització o la integració de les aigües en subsòl sense produir efectes contaminants.

Necessitam les aigües residuals per incorporar-les al cicle de l'aigua. El procés: recursos hídrics del subsòl - consum humà - aigües residuals, hauria de formar un cicle integrat dins el cicle normal de l'aigua.

El graó més flux dins el cicle de l'aigua és el subsòl; hi ha el perill de que es rompi a conseqüència de la sobreexplotació o de la contaminació. Cal, per tant, realimentar-lo i protegir-lo.

La mesura més eficaç per assegurar el sumnistrre d'aigua potable a la població és mitjançant la realimentació artificial dels aquífers. És una possibilitat que cal estudiar. Així, en el cas del torrent de Canyamel vaig plantejar la possibilitat de construir petites repeses per augmentar l'infiltració. A la conca del torrent de Son Moll tota solució d'aquest tipus passa per l'aprofitament de les aigües residuals.

A un llibret que consider prou interessant, "El agua en el mundo" (1), s'expliquen alguns exemples de com s'ha aconseguit la recuperació d'aigües brutes o utilitzades. Vet aquí una mostra. A la ciutat de Basilea (Suïssa) hi havia a l'any 1950 dificultats per al suministre d'aigua potable a la població, la gent no volia beure aigua del Rin encara que fos depurada. Aleshores se va decidir la realització d'unes obres per a provocar una infiltració artificial; el sistema consisteix en cinc quilòmetres de síquies amb el fons cobert d'arena que aboquen l'aigua a onze pous de captació de 1'5 metres de diàmetre. El conjunt se complementa amb una estació d'extracció mitjançant bombes i amb uns dipòsits. El sistema ha funcionat perfectament a l'any 1961, fins al punt que permet la recuperació del 90% de l'aigua filtrada.

Pens que és possible aplicar a la conca algun sistema de realimentació del subsòl semblant a aquest. En tot cas, cal demanar, insistir i

exigir la reutilització de les aigües residuals i evitar el seu abocament a la mar.

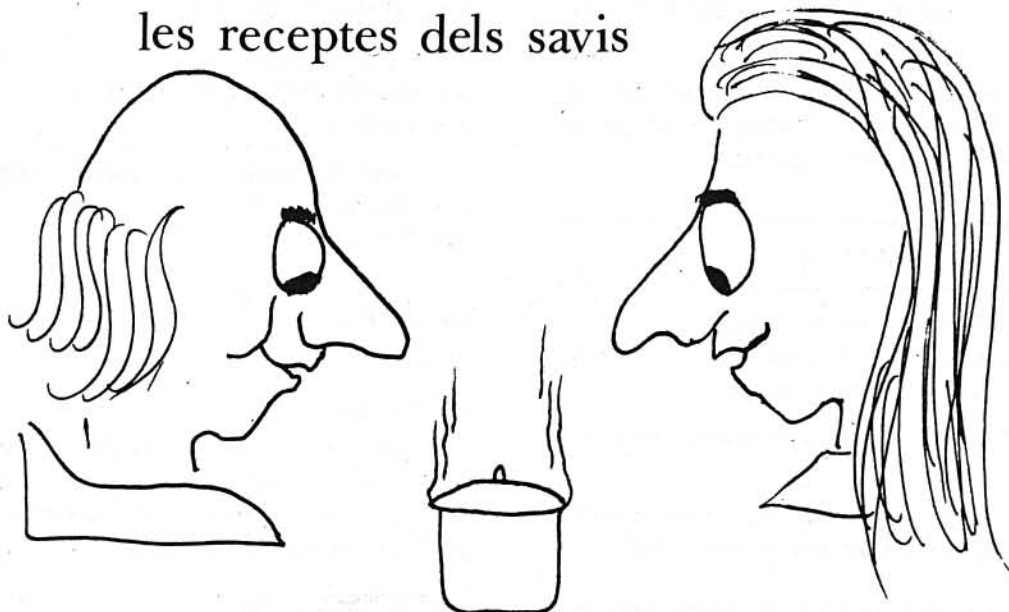
Una altra mesura que cal analitzar és la protecció de la conca. L'experiència ens diu que a una zona urbanitzada són gairabé inevitables les pèrdues o infiltracions d'aigües residuals, per tant, sempre hi ha el risc de contaminar el subsòl. Es aquest un dels motius que ha provocat l'abandó de la majoria de pous del nucli urbà de Cala Rajada. La protecció de la conca exigeix la declaració de la zona com a sòl rústic.

Aquesta mesura facilitaria l'aparició de nombrosos horts que reutilitzarien l'aigua de la depuradora i al mateix temps seria una font de realimentació del mantell freàtic.

PEP TERRASSA

(1) Raymond Furon. Alianza Editorial. Madrid 1967. Pag. 192

les receptes dels savis

Son al desembre.

Hem entrat a les festes de la fartanera, que és com si diguéssim la temporada de les indigestions i els empatsos. Qui més qui manco fa un extraordinari a l'hora de l'àpat i tots esperam aquests dies amb les dents esmolades per a fer desgràcies gastronòmiques.

Resultats dels "extres" són les flatulències i desarranjaments estomacals.

Un bocinet més? I venga! Ja hi som...

Lo indigest no és lo mal de pair sinó els farciments.

I així i tot n'hi ha que en fan la gran festa. Però els excessos van seguits de funestes conseqüències.

Per evitar els empatsos i tonificar l'estómac no hi ha com bullir unes fulles de trèvol durant deu minuts i prendre aquesta aigua en dijú. Això

correes i bemolls

A mi, el tema cultural sempre em roman a flor de pell, i al més petit esdeveniment em surt com si fos una urticària. I avui, l'esdeveniment que ha fermentat l'eclosió de les paraules, ha estat el concert que, amb motiu de Santa Cecília, ha donat la Banda de Música de Capdepera. Fou emocionant. I malgrat haver-me fet la promesa de no tornar escriure sobre temes culturals, aquí em teniu altra vegada amb la qüestió musical a la punta del llapis. Vaig intuir que rere l'espectacle, més enllà dels sons i el decorat, entre paper pautat, correes i bemolls, hi surava una problemàtica, hi batejava l'element humà amb tot un bagatge d'il·lusions, d'esforços, de sacrificis, d'incomprensions i, per ventura, de frustracions.

Per escatir-ho, he emprès la tasca de parlar directament amb els músics. En principi he parlat amb Miquel Alcina i amb Lluçia Serra, president i secretari del Centre Cultural Banda de Música de Capdepera. Els tres hem xerrat dels afers i els problemes de la Banda.

Es va constituir el Centre ara fa dos anys i tenen una vuitantena de socis, entre ells alguns que, a més de la quota, fan importants donatius. Integren la Banda trenta-cinc músics: onze i vint-i-tres joves, entre al.lots i al.lotes.

- Hi ha qui diu que la cultura s'ha de fer altruïstament. Jo crec que qui així pensa és perquè ell no ha fet res per la cultura. Estic informat de que fa mesos, o anys, que no heu cobrat ni un duro com a músics. És veritat?

- Sí, amb aquest en fa tres d'anys. L'altre any, els doblers que cobrarem de l'Ajuntament, com que sempre hi ha necessitats urgents, els gastarem en vestits i instruments. Els doblers de l'any passat els hem cobrat pràcticament fa dos mesos, i els del vuitanta-sis els acabam de cobrar, menys el darrer trimestre.

- Jo crec que si arribam a doblar el número de socis, cosa que és possible, les coses canviaran. I crec molt necessari cobrar, no en relació a les hores de dedicació, sinó com una alegria, sobretot de cara als al.lots i al.lotes. Tots tocaran, o tocarem, igual si cobram que si no cobram, però pens que el jovent, avui, necessita altres estímuls a part del plaer del propi lluirment.

- Jo no sóc músic, però cal no oblidar que vivim en una societat competitiva on, més que mai, pesa lo econòmic i la manca de duros és la causa de moltes frustracions. Seria una pena que aquestes promeses joves se fessin malbé.

- Heu dit que he comprat instruments...?

- Sí, tres clarinets, un bombardí, un saxofon, un trombó, un baix... Sí ho vols sebre millor, en Tomeu te n'informarà.

- Només el baix ens costà devers dues-centes trenta-mil pessetes.

- Hem gastat un safraster de doblers que, el qui no ho sap, no pot fer-se una idea de com fugien els duros.

- M'heu dit que de l'Ajuntament rebeu nou-centes mil pessetes?

- Nou-centes seixanta mil.

- És una bona subvenció.

- Subvenció? No, no, això no és subvenció. Ens paguen els serveis prestats, per funcions fetes.

- Mem si ho posam clar a això. Vaig llegir al diari "Balears" de 19 d'agost que el president de l'Escolar deia que l'Ajuntament donava tres-centes mil pessetes de subvenció als equips de futbol. A la Banda no?

- De subvenció res. Abans de donar-nos el que ens dona, nosaltres ja li hem fet una feina, és a dir, els concerts que feim a Cala Rajada, els que feim a les festes i d'altres...

- Queda clar. ¿Creis que l'Ajuntament hauria de tenir més doblers per a la Banda?

- Clar que sí. Al menys dos milions de pessetes. Un tant per les funcions esmentades i un tant com a subvenció. Alguns diuen que les manifestacions culturals s'han de fer de franc. Jo hi vull tocar sense cobrar, però que a damunt de perdre festes i diumenges, que ells s'asseuen a la fresca, jo hi hagi de posar doblers de la meva butxaca per pagar vestits o instruments, amb això no hi estic d'acord.

- I amb això no hi pensa l'Ajuntament.

- I encara una altra cosa. Quan sortim a fora poble no som en Miquel, en Toni o en Tomeu, és la Banda de Capdepera. Representam al poble, l'Ajuntament. A la darrera festa de la Beata no hi havia ningú més d'aquí, només la Banda. "Ah, encara sort que heu vingut vosaltres", digueren.

- Crec, al.lots, que hi ha una concepció prou estantissa i escafida de la cultura, i molt conservadora. Se peca per posar dins moltes coses dins el sac de la cultura que res tenen a veure amb ella, com per exemple les festes patronals o les bombetes que es fonen als centres escolars. Així és clar que al final falten doblers.

- Passem a un altre tema. Eren necessaris aquests professors que heu duit?

- Sí. I els dubtes que al principi poguéssim tenir s'han arraulit davant els resultats obtinguts. Les tècniques han progressat i aquests homes estan al dia i han obert als al.lots uns camins nous en el domini de l'instrument, fins al punt que semblen diferents, tant els músics com els instruments.

- No hi ha cap punt negatiu, tot és positiu.

A més, cada dia tenim més motius per poder estar-ne ben contents.

- Sí, per poder trobar dos homes que vinguin de Ciutat i que amb un dia per setmana donin tantes hores d'escola, és molt difícil.

- I aquests professors, qui els paga?

- Ells donen dues classes distintes: una de domini de l'instrument i una de solfeig. La primera la paguen els mateixos alumnes i la segona, a la darrera assemblea del Centre se va aprovar que la pagaríem dels doblers dels socis.

- Si aconseguim que aquests dos homes vinguin un parell d'anys hi haurà un planter de músics joves ben preparats.

- I això és el futur de la banda, no hi ha dubtes.

- Quan se va constituir l'Associació se va dir que estava oberta a altres activitats que no fossin pròpiament musicals. S'ha pensat fer qualche cosa en aquest indret?

- La veritat és que no. No perquè no ens agradi la idea, sinó perquè les activitats musicals ens omplen tot el temps de que disposam. Lo seu seria que altres grups s'incorporassin dins l'Associació per dur a terme altres activitats, però pareix que tots tiren cap a ells. Crec que la manda d'un local apropiat, on tots poguessin desenvolupar els seus afers, és el parany més gros per poder aconseguir tasques conjuntes.

- Hi ha idees, però es perden per manca de la convivència necessària que les faci prosperar.

- Al darrer concert de Santa Cecília vaig reparar que no hi havia cap de les autoritats del poble. Els havíeu convidat?

- Sí, a tots. El dimecres, abans de la reunió de govern de l'Ajuntament, donarem un sobre a cada cap de partit, convidant-los. També ho ferem amb els grups culturals, associacions...

- Sí, al.lots, seguim amb les cullerades de sempre. La cultura no s'escapa de les estructures socials imposades i cada un la maneja segons els propis interessos, segons les necessitats del moment, i pocs, molt pocs, com a eina per fer un poble millor. Entre aquests pocs, sens dubte, hi ha la Banda de Música de Capdepera.

GOB

EL MUTISME AFAVOREIX TRÀMITS

Alarmats per la marcació de pins que s'està duent a terme a "Son Jaumell" hem indagat al respecte i ens ha duit al coneixement de que a la dita zona es vol tallar una quantitat a determinar de pins, que pel que hem vist a la marcació amenaça ser bastant abundosa. L'afer es dona entre els propietaris dels terrenys (Cala Cristal S.A.) i un magatzemista de fusta (?), no havent-hi entremig més que la supervisió distant de S.E.C.O.N.A. (I.C.O.N.A. a Balears).

Aquesta situació ens du a plantejar-nos una sèrie d'incògnites:

Té el Govern Municipal(1) coneixement del dit afer? Si és així, farà el Govern Municipal ús de les seves competències en el tema forestal? Quin és el límit de la tala que estaria disposat a acceptar? Quines condicions prèvies es posarien a aquesta explotació?

Pareix esser que l'argument de que netejar la muntanya de pins cura el monstros mal dels incendis forestals, aquesta argúcia podria ser emprada en contra de tota petita veu que clamàs en demanda de supervisió popular. S'ha de dir que l'autèntic perill d'incendi és l'excés de garriga i les branques seques deixades de banda després de la tala, que només aprofita els troncs.

Tota activitat econòmica comporta uns costos i persegueix uns beneficis, en el nostre cas el grau de benefici augmentarà quants menys compromissos de neteja siguin estipulats, i és aquí on volem incidir. Per altra banda, una excessiva tala, com seria la dels 10.000 pins que apunten els rumors, deixaria un aspecte "tinyós" al nostre primer paratge natural i a la nostra imatge turística.

(1) Creim necessària la distinció entre Govern Municipal = Comissió de Govern i Ajuntament = Consistori.

DOS CONSELLS ABANS DE FESTES

L'ARBRE DE NADAL: UNA TRADICIÓ A ERRADICAR.

La utilització d'arbres com a element decoratiu de Nadal és una moda introduïda.

Pins, alzines, teixos, savines, arbusts com el cirerer de betlem i l'arbre de visc, són arrabassats, tallats o mal trasplantats per acabar al femer.

Aquesta és una realitat que el G.O.B. creu necessari d'erradicar: un costum que és tot un símbol de manca de respecte a l'entorn.

Oferim les següents alternatives als qui no es resignin a abandonar la tradició:

- Servir-se d'una branca seca.
- Utilitzar arbres de planter que siguin trasplantats posteriorment a la muntanya.
- Comprar un arbre de plàstic, car però de duració indefinida.
- I, per què no? servir-se de la imaginació dels al.lots i/o pares en la confecció d'un arbre nadalenc, sempre amb el mínim d'impacte ecològic.

JUGUETES BELLIQUES

La jugueta ha d'evitar fomentar la violència i no posar obstacles a la imaginació constructiva: a la creativitat.

DELEGACIÓ LOCAL DEL G.O.B. AL
MUNICIPI DE CAPDEPERA. 10.12.86.

Els qui teniu el costum de pujar sovint al Castell haureu comprovat que l'interior del recinte emmurallat està canviant amb rapidesa. Al mateix temps que es realitzen les obres d'acondicionament de Ca's Governador, es fan les d'agençament (camins i marjades) de l'espai interior.

Un primer cop de vista ens fa pensar que les obres realitzades queden molt bé, tota vegada que s'ha ordenat una mica més l'espai, s'ha netejat i el material emprat pareix correcte. Més enllà d'aquesta rentada de cara cal graçar una mica. Anem per parts.

CA'S GOVERNADOR

Les obres de Ca's Governador se realitzen segons el projecte previst i del que, des de "Cap Vermell", els informarem puntualment. En aquesta ocasió, quan les obres estan ben avançades, no cal insistir en el rebuig del projecte.

Les obres del casal han tengut la seva anècdota, com ja va contar un eixerit cap roig. Molts sabeu que els planells del casal se realitzaren quan encara no s'havia desenrunat, per tant sembla normal que, en qualque moment, sorgís la sorpresa, encara que en aquesta ocasió no és tan lamentable com la del camp de futbol.

Per a fer possible el reforç dels murs i els fonaments del casal, es realitzaren unes excavacions. Aleshores, per baix del trespol i a la part del desnivell aparegueren deixalles d'una altra edificació. Els responsables avisaren d'aquelles troballes, vengué un especialista que ordenà excavar tota la zona i recollí unes mostres de ceràmica per fer-les analitzar. Amb les excavacions aparegueren dues cambres que coincideixen amb les dimensions del despatx i alcova del governador, estan comunicades per un portal i enllestides amb calç; una escala de marès ho comunicava amb el despatx, on hi havia un batiport.

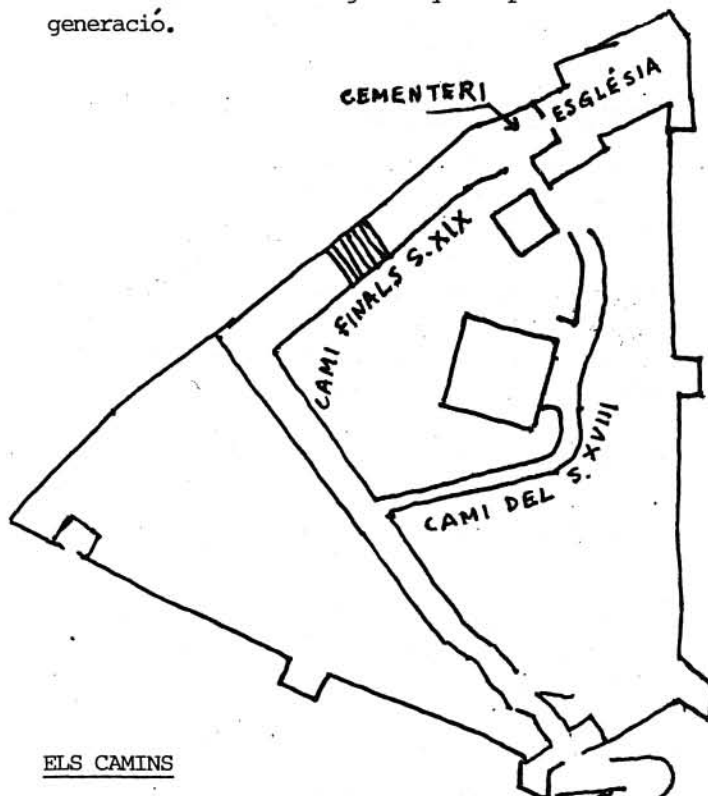
Sembla, doncs, que aquest espai subterrani no era més que una volta construïda al mateix temps que el casal i que es feia servir en temps dels governadors. Després, com a conseqüència de l'abandó, el sòtil s'enfonsaria. Uns nous estadans ho solucionarien omplint l'espai de trossam i fent un trespol damunt.

No se sap que fer amb aquest espai. No consta enlloc.

LES MARJADES

A una majoria de gabellins, aquestes marjades els semblaran molt adequades, doncs som del parer que estan fetes "cara a la galeria". Una exigència com era la de respectar les fites i deixalles de cases no s'ha tengut gaire en compte.

Per altra part, després d'aquestes obres que semblen definitives, l'estudi i ordenació de la zona de las marjades queda per una futura generació.

ELS CAMINS

Dins el Castell hi ha dos camins. El que passa acostat a la murada nord s'obrí a finals del segle XIX, i el que puja per davant Ca's Governador és del segle XVIII i està empedrat.

Aquests dies estan empedrant el camí més modern. L'obra queda bé, però més enllà de l'aspecte exterior la seva concepció em sembla equivocada. Els dos camins pertanyen a temps històrics ben distints, cosa que queda reflexada tant en el traçat com en el tipus d'obra. Com que està previst empedrar els dos camins, ambdós semblaran iguals.

Pens que el que s'havia de fer era restaurar l'empedrat del camí antic i acondicionar el més modern emprant peces de marès ja que és aquest el material que hi ha en el tram d'escalonada.

EL CEMENTERI

Com a conseqüència de les obres d'agençament del camí modern s'ha localitzat, just davant el portal de l'església, una zona d'enterrament. Sembla que es tracta d'un antic cementeri. Sabem que fins l'any 1818 s'enterrava a dins l'església o en els seus voltants; en aquell temps era una pràctica molt normal per tot arreu. En aquest indret, pareix, vist des de l'exterior, que se va obrir un portalet a la murada, per tant no m'extranyaria gens que el cementeri tengués continuïtat banda fora la murada.

L'empresa, per cap de les maneres, pot esser entesa com un ens autònom que "viu" d'esquena a l'entorn que l'envolta. Ans al contrari, cada dia més, les empreses i els seus dirigents són conscients de que no poden ignorar la realitat externa que els marca i condiciona. Dins aquesta temàtica hem d'anar situant el concepte de "sensibilitat social".

Efectivament, si analitzam somerament la realitat, endevinam immediatament que aquesta és tan complexa que resulta ingovernable... o al menys impossible de planificar. En part ens n'hem adonat de que la realitat és més complexa que els nostres il·lusionats instruments teòrics i que, per a més "inri", encara ha esdevingut més complexa a mesura que ens hem anat desenvolupant.

Per això s'han anat configurant, de mica en mica, dues visions diferents de la governabilitat:

- Per un costat, la visió mecànica (cartesiana o newtoniana), basada en la idea de que coneixent les relacions causals podrem posar els mitjans adequats que ens conduiran als efectes desitjats.

- Per altra part, sorgeix la visió biològica (o cibernètica), que es fonamenta en la confiança que es té en la capacitat de cada cèl·lula (persona o empresa) per tal que reaccioni davant el medi, i crear únicament condicions generals que estimulin cap al que és convenient per al conjunt.

Intentar dur a la pràctica la primera visió (cartesiana) pareix una pura utopia, tota vegada que conèixer les relacions causals és impossible, al ser infinites i romandre en canvi permanent. És així que ens hem de remetre al model biològic, que sols funcionarà si cada cèl·lula és mínimament conscient d'allò que el conjunt li demana; sols en aquest cas el conjunt podrà otorgar-li un marge de llibertat que no perjudiqui al tot.

Potser fins ara el lector es trobi un xic entobiat pel que tenen d'abstractes tots aquests conceptes teòrics. Però pens que tot quedarà prou aclarit quan expliquem l'aplicació pràctica que de tots ells dugué a terme el Sr. Duran Farell, aleshores president de Catalana de Gas.

Catalana de Gas és una "public utility" o empresa de caràcter públic i, per això, amb conseqüències importants per al conjunt (societat). Aquest és el motiu de que l'Estat reglamenti minuciosament totes les seves activitats. Però avui, ¿des de quina impossible previsió de futur pot l'Estat establir tal reglamentació? L'única

solució és que Catalana de Gas tenguí "SENSIBILITAT SOCIAL".

¿Què és la "sensibilitat social" d'una empresa (o d'una persona)? És SER CONSCIENT d'allò que el conjunt (societat) demana d'ella. En aquest cas l'Estat pot deixar-la lliure de reglamentacions, permetent que sigui la mateixa empresa la que vagi explorant el futur.

¿Com assegurar la "sensibilitat social" de Catalana de Gas? Recentment, el Consell d'Administració (òrgan executiu de l'empresa) amb el seu president, el Sr. Duran Farell, al davant, va dimetir deixant en el seu lloc un altre Consell format fonamentalment per executius de la mateixa empresa. Els membres de l'antic Consell passaren a constituir una "Comissió Assessora del President", és a dir, del Sr. Duran Farell, qui havia retengut el càrrec de President de la Junta d'Accionistes (òrgan sobirà de l'empresa). El President de la Junta d'Accionistes, amb llur Comissió Assessora, tenia com a única funció vetllar per la integració de l'empresa en el seu entorn social: eren la "sensibilitat social" de l'empresa. El seu poder era únicament Moral, donat que l'actual Consell d'Administració era qui tenia el comandament de l'empresa. Si l'empresa NO ENCAIXA en el seu entorn social en el grau que el President de la Junta d'Accionistes i la seva Comissió Assessora desitjarien, a aquests sols els queda apel·lar a la Junta d'Accionistes amb tota la força moral que els pot donar el seu prestigi personal i les raons en que es recolzen.

Per bé que el que fins ara s'ha dit a propòsit de la necessitat de que les empreses no visquin al marge de la realitat social que les envolta, pugui pareixer una perogrullada, no és així. Basta observar, analitzar superficialment el món empresarial (i llurs connotacions laborals) per veure amb tota claredat que, en la majoria dels cassos, s'actua al marge de la voluntat del conjunt (societat). Però amb això no intent involucrar únicament als empresaris, executius, "managers" o petits propietaris. Que la empresa adquireixi aquesta "sensibilitat social" és una tasca de tota la societat, de tot el conjunt. Intentar canviar quelcom amb l'única participació d'un éstrat, és pura utopia, pura il·lusió.

Pareix que tot lo món, ciutadans d'a peu o empresaris, han de tenir "sensibilitat social"... encara que sols sigui en un grau modest, i més com a atmosfera que com a preocupació temàtica.

No sé molt bé que dir de l'Escolar, aquest mes. No hi ha hagut massa novetats dignes de menció. Poca cosa, sí.

Anem per capítols. L'equip de Tercera Divisió segueix lluitant decidit a sortir de la coa de la classificació, amb sort desigual. Des de la darrera informació que vaig publicar, se perdé en el camp de l'Hospitalet, se va guanyar "in extremis" a l'Isleño, se va treure un punt importantíssim del camp del Ferreries (sorprenentment, sense en Pep Roig i en Toni Fernández), i es va perdre de manera decepcionant a Santanyí, quan s'havia tengut el partit pràcticament dins la mà. Tres punts de vuit possibles, si bé s'ha de tenir en compte que tres dels quatre partits se jugaren fora. És a dir, que se guanyà un positiu, o se deixà un negatiu, per esser més exactes. Aquesta crònica l'escric en vespres del partit contra el Murenc. Una victòria davant aquest equip pot resultar fonamental, donat que els de Muro també naveguen per la zona baixa de la taula. Una nova derrota pot posar les coses més difícils encara, que ja és dir.

La nana

Els equips filials han tengut, també, sort desigual. Els juvenils, amb les derrotes consecutives davant l'Artà i el Barracar, han perdut un poc el tren, però la lliga és llarga i es poden refer; jo esper que aquesta és una situació transitoria. Lo mateix puc dir dels infantils, líders durant tota la primera volta i que, amb tres derrotes seguides (Campos, Olímpic i Poblenc) han deixat el cap de la classificació i ara sols són uns més dels que lluiten per les primeres places, a dos punts del líder. La trajectòria d'alevins i benjamins és una altra; ells han

anat remuntant posicions i han passat de ser uns simples comparses a ser aspirants als respectius campionats. De totes maneres, els quatre equips estan en els llocs alts, ben classificats, i la seva actuació global ha de ser considerada com a positiva, tal i com correspon a la tradició del futbol de Capdepera.

Distintes són les coses en el basquet. No marxen tot lo bé que voldríem els equips joves i sí els seniors, tant masculins com femenins. És cert que els juvenils juguen a categories absolutes a nivell provincial, i no és així en el cas dels seniors. De totes maneres, els "grans" estan duquent a terme una temporada admirable, sobretot els homes. Aquests han guanyat sis dels nou partits de la primera volta, i això havent jugat sis partits com a visitants. Tot fa preveure que jugaran el "play-off" d'ascens al grup A, que és com dir la màxima categoria a nivell de Mallorca. Me manifestava n'Ani Muñoz el seu temor de que el basquet local fos un gegant amb els peus de fang i que sols amb una promoció a nivell escolar es podia esperar una continuïtat en el deport de la cistella. Jo crec que essent tant jove com és l'equip senior, amb corda per bastants d'anys (i si no mirau els "al.lots" que passen la majoria d'equips), hi ha un marge suficient com per anar preparant un rencau de garanties. Això sí, fent-hi feina des d'ara mateix. El curset de monitors que haurà tengut lloc a finals d'aquest mes de desembre pot esser una de les primeres pedres dels autèntics fonaments del futur basquet local.

Me deia no fa gaire un ex-directiu de l'Escolar que les diferències que mantenc amb algun directiu actual, i que jo venc manifestant públicament, podien ser mal interpretades, per raons del cessament d'en Pep Fuster com a entrenador de l'equip de Tercera. Al respecte jo sols puc dir que la col·lecció de "Cap Vermell" està a disposició de qui la vulgui repassar, i que lo escrit per jo al llarg de sis anys m'eximeix d'haver de donar explicacions complementàries. Jo puc anar equivocat, com el que més, però crec haver mantengut una línia coherent d'actuació. En tot cas, les diferències que mantenc ho són respecte dels directius de l'Escolar i no de les persones. I a més, sempre estic disposat a rectificar una opinió si se demostra que aquesta és equivocada.

Vull acabar aquesta crònica desitjant un any ple de victòries als deportistes locals. I bones festes.